

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,

13. märts 2015,

seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb tarbijahindade harmoneeritud indekseid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 2494/95**(CON/2015/10)**

(2015/C 175/02)

Sissejuhatus ja õiguslik alus

Euroopa Keskpank (EKP) sai 17. detsembril 2014 Euroopa Parlamendilt taotluse arvamuse esitamiseks seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, milles käsitletakse tarbijahindade harmoneeritud indekseid⁽¹⁾ (THHI) (edaspidi „ettepandud määrus“). See õigusakt tunnistaks kehtetuks ja asendaks nõukogu määruse (EÜ) nr 2494/95⁽²⁾. 26. jaanuaril 2015 taotles EKP arvamust sama ettepaneku kohta Euroopa Liidu Nõukogu.

EKP arvamuse andmise pädevus põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikel 4 ja artikli 282 lõikel 5. Ettepandud määrus kuulub EKP pädevusvaldkonda, kuna EKP on ühtlustatud tarbijahinnaindeksi statistika põhikasutaja. Ühtlustatud tarbijahinnaindeksid on rahapoliitikas olulised näitajad. Neil on otsustav tähtsus EKP euroala hinnastabiilsuse säilitamise esmase eesmärgi seisukohast,⁽³⁾ kuna usaldusväärsed rahapoliitikaotsused sõltuvad usaldusväärsest ja kvaliteetsest ühtlustatud tarbijahinnaindeksi statistikast. Samuti toetavad nad eurosüsteemi ülesandeid finantsturgude stabiilsuse valdkonnas⁽⁴⁾.

EKP nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanga kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

1. Üldised märkused

EKP toetab Euroopa Komisjoni (Eurostat) püüdlust vaadata läbi ja ajakohastada liidu õigusraamistik, mis käsitleb THHI statistika koostamist.

2. Konsulteerimine EKPga ning tema kaasamine ettevalmistamisse ja rakendamisse

2.1. Arvestades EKP järjepidevat panust THHI raamistikku ning kvaliteetse THHI statistika tähtsust usaldusväärse rahapoliitika ning eelkõige hinnastabiilsuse säilitamise kui EKP esmase eesmärgi järgimise seisukohast, tuleb EKPga ka edaspidi konsulteerida kõnealuse raamistiku muudatuste osas⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ COM(2014) 724 (final).

⁽²⁾ Nõukogu 23. oktoobri 1995. aasta määrus (EÜ) nr 2494/95 tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta (EÜT L 257, 27.10.1995, lk 1).

⁽³⁾ Vt aluslepingu artikli 127 lõige 1 ning Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja (edaspidi „EKPSi põhikirj“) artikli 2 esimene lause.

⁽⁴⁾ Vt aluslepingu artikli 127 lõike 2 esimene taane ning artikli 127 lõige 5 koostoimes aluslepingu artikli 139 lõike 2 punktiga c ning EKPSi põhikirja artikli 3.1 esimene taane ning artikkel 3.3 koostoimes artikliga 42.1.

⁽⁵⁾ Vt määruse (EÜ) nr 2494/95 artikli 5 lõige 3, mille kohaselt komisjon küsib EKP-lt arvamuse meetmete kohta, mida ta kavandab esitada Euroopa statistikasüsteemi komiteele.

- 2.2. Eelkõige tuleb aluslepingu artikli 127 lõike 4 ja artikli 282 lõike 5 kohaselt EKPga konsulteerida kõikide rakendus- ja delegeeritud aktide osas, mida komisjon võib vastu võtta uuendatud THHI õigusraamistiku alusel⁽¹⁾. Euroopa Kohus rõhutas kohustust konsulteerida EKPga ja sellisest konsulteerimisest saadavat kasu kohtuotsuses komisjon vs. EKP⁽²⁾.
- 2.3. Kooskõlas määruse (EÜ) nr 2494/95 praeguste sätetega⁽³⁾ ning olenemata koostööst õigusaktide ettevalmistamisel tuleks ettepannud määruse põhjenduses 2 kajastada kohustust konsulteerida EKPga seoses ettepannud määruse alusel vastu võetavate rakendus- ja delegeeritud aktidega.

3. Delegeeritud ja rakendusaktide kasutamine

- 3.1. Seoses komisjoni pädevusega võtta vastu delegeeritud akte aluslepingu artikli 290 alusel leiab EKP, et piir, millest allpoolt liikmesriikidel ei ole kohustust esitada harmoneeritud indeksite osaindekseid, ning nende osaindeksite loetelu, mida liikmesriigid ei pea koostama,⁽⁴⁾ on ettepannud määruse olulised elemendid. Asjaomased andmed on põhimõttelise tähtsusega usaldusväärsete ja harmoneeritud tarbijahindade indeksite tagamiseks. Nende parameetrite muudatused mõjutavad vahetult kõnealuste indeksite katvust ja usaldusvärsust. Neil on oluline mõju indeksite kvaliteedile ja usaldusvärsusele. Seetõttu leiab EKP, et delegeeritud aktid ei ole kohased õiguslikud instrumendid, mille abil kehtestada neid THHI raamistiku võtmelemente reguleerivad reeglid. Need küsimused tuleks otsustada ja kehtestada ettepannud määruses. EKP soovib lisada artikli 5 lõigetes 6 ja 7 kindlalt väljakujunenud piirid 1/1 000 THHIga hõlmatud kogukulude puhul ning 1/100 omanike kasutuses olevate eluruumide indeksite ja eluaseme hinnaindeksite puhul.
- 3.2. EKP toetab eelnõu artikli 5 lõiget 1, mis käsitleb koostoimes artikli 2 punktiga q teabe kogumist „reguleeritud hindade” kohta „põhiteabe” osana, mis tuleb esitada viitega THHIdele (ja THHIde konstantse maksumääraga). EKP jälgib selliste hindade arengut, mis kehtestatakse kas otse valitsussektori (keskvalitsuse, piirkondlikul või kohalikul tasandil, sh riiklikud reguleerivad asutused) poolt või mida valitsussektor olulisel määral mõjutab, ning samuti selle arengu mõju ühtlustatud tarbijahinnaindeksile tervikuna. Selline teave on väga kasulik inflatsiooni arengu analüüsimisel. Siiski on vajalikud edasised juhised hindade liigitamisel reguleerimata, peamiselt reguleeritud või täielikult reguleeritud hindadeks. See liigitus on tihti mitmeti tõlgendatav. Seoses indeksitega, mis viitavad reguleeritud hindadele või välistavad need, soovib EKP komisjonil esitada ettepannud määruse artikli 4 lõike 4 alusel vastu võetavas rakendusaktis juhised, mis tagavad nende mõistete ühtlustatud määratlemise ja kohaldamise.

4. Metodoloogilised küsimused

- 4.1. EKP nõustub komisjoniga, et uus õigusraamistik ei tohi maha jääda praegustest harmoneeritud indeksite koostamise kvaliteedi ja vastavuskontrolli nõuetest. Määruse (EÜ) nr 2494/95 vastuvõtmisest möödunud kahekümne aasta saavutused tuleb säilitada ning võimaluse korral neid veelgi tugevdada.
- 4.2. Ettepannud määruse artikli 4 lõike 2 punktis b nähakse omanike kasutuses olevate eluruumide indeksite ja eluaseme hinnaindeksite puhul ette süstemaatiliste erinevuste laiema marginaalid, mis võib tuua kaasa kõrvalekaldeid ettepannud määruses sätestatud mõistetest või meetoditest. Ehkki komisjoni määrus (EL) nr 93/2013⁽⁵⁾ seda

⁽¹⁾ Vt nt Euroopa Keskpanka 15. veebruari 2007. aasta arvamuse CON/2007/4 (Euroopa Liidu Nõukogu taotlusel, kaheksa ettepaneku kohta, millega muudetakse direktiive 2006/49/EÜ, 2006/48/EÜ, 2005/60/EÜ, 2004/109/EÜ, 2004/39/EÜ, 2003/71/EÜ, 2003/6/EÜ ja 2002/87/EÜ komisjonile antud rakenduspädevuse osas) (ELT C 39, 23.2.2007, lk 1) punkt 1.3; Euroopa Keskpanka 19. oktoobri 2012. aasta arvamuse CON/2012/77 (seoses ettepanekuga komisjoni määruse kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2214/96 (tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta: THHI osaindeksite edastamine ja levitamine) seoses konstantse maksumääraga tarbijahindade harmoneeritud indeksite kehtestamisega, ning seoses ettepanekuga komisjoni määruse kohta, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad nõukogu määruse (EÜ) nr 2494/95 (tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta) rakendamiseks seoses omaniku kasutuses olevate eluasemete hinnaindeksi loomisega) (ELT C 73, 13.3.2013, lk 5), (2013/C 73/03) punkt 2.

⁽²⁾ Euroopa Kohtu 10. juuli 2003. aasta otsus kohtuasjas C-11/00: komisjon vs. EKP (EKL 2003, lk I-7147), eelkõige punktid 110 ja 111. Euroopa Kohus selgitas, et kohustus konsulteerida EKPga on mõeldud „sisuliselt tagama, et sellist akti ei võetaks vastu enne, kui akti vastuvõtja on ära kuulunud selle asutuse arvamuse, kes tänu ühenduse raames teostatavatele erivolitustele asjaomases valdkonnas ja tema käsutuses olevate asjatundjate kõrgele tasemele on eriti pädev andma oma panust kavandatava akti vastuvõtmise menetluses”.

⁽³⁾ Vt määruse (EÜ) nr 2494/95 artikli 5 lõige 3.

⁽⁴⁾ Vt ettepannud määruse artikli 5 lõiked 6 ja 7.

⁽⁵⁾ Komisjoni 1. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 93/2013, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad nõukogu määruse (EÜ) nr 2494/95 (tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta) rakendamiseks seoses omaniku kasutuses olevate eluasemete hinnaindeksi loomisega (ELT L 33, 2.2.2013, lk 14).

küsimust ei käsitle, soovib EKP tungivalt kohaldada standardset 0,1 protsenti, mida kasutatakse ühtlustatud tarbijahinnaindeksi osaindeksite võrreldavuse hindamiseks. See oleks võimalik saavutada, kui jätta ettepanud määrusest välja artikli 4 lõike 2 punkt b ja kõrvaldada artikli 4 lõike 2 punkti a kohaldamisala piirang. Võrreldavuse nõuete nõrgendamine kahjustaks omanike kasutuses olevate eluruumide osaindeksite ja eluaseme hinna osaindeksite kvaliteeti.

- 4.3. Osaindeksite koostamine harvemini, kui on ette nähtud ettepanud määruses, peaks jääma lubatavaks vaid komisjoni (Eurostat) eelneval loal. Selle tagab praegu määruse (EÜ) nr 2494/95⁽¹⁾ artikli 8 lõige 2. Sama nõue tuleks ära tuua ka ettepanud määruse artikli 6 lõikes 3 ning samuti rakendusmääruses.

Teksti redaktsiooni ettepanekud, kui EKP on soovitanud ettepanud määrust muuta, on esitatud lisatud tehnilises dokumendis koos vastavate selgitustega.

Frankfurt Maini ääres, 13. märts 2015

EKP president

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Hinnateavet tuleb koguda üks kord kuus. Kui harvemini toimuv andmete kogumine ei takista artiklis 4 nimetatud võrreldavusnõuetele vastava THHI arvutamist, võib komisjon (Eurostat) lubada teha erandeid igakuisest andmete kogumisest. Käesolev lõige ei välista hinnateabe sagedasemat kogumist.